

	СИЛАБУС навчальної дисципліни «ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНОЛОГІЧНА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ » Рівень вищої освіти: <u>другий (магістерський)</u> Спеціальність: <u>201 Агрономія</u> Рік навчання: <u>2-й, семестр 3-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>4 кредити</u> Назва кафедри: <u>Землеробства, ґрунтознавства та агрохімії</u> Мова викладання: <u>українська</u>
Лектор курсу	к.с.-г. н., доц. Шкатула Юрій Миколайович
Контактна інформація лектора (e-mail)	shkatula@vsau.vin.ua

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Інженерно-технологічна регламентація охорони земель» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг 120 год.: лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год., самостійна робота – 90 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватися знання, отримані з таких дисциплін: «Ґрунтознавство з основами геології», «Агрохімія», «Землеробство», «Охорона земель».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Точне землеробство», «Прогнозування використання земельних ресурсів», «Оцінка земель та управління якістю ґрунтів».

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Інженерно-технологічна регламентація охорони земель» спрямована на отримання здобувачами однієї з важливих і універсальних компетентностей – вміння застосовувати інноваційні технології та знання у системі правильного і науково-обґрунтованого використання та охорони земель, оцінки рівня антропогенного навантаження на земельні ресурси та розробки системи заходів щодо його зменшення з метою забезпечення нормативного стану довкілля, організації раціонального та ефективного використання і охорони земель.

Мета вивчення дисципліни

Забезпечення здобувачів знаннями, уміннями та навиками, необхідними для ефективного використання теоретичних знань та практичних навичок з гармонізації економічних інтересів землекористувачів і вимог екологічної безпеки, оцінки рівня антропогенного навантаження, як основного фактора розвитку деградаційних процесів, розробки ефективної системи заходів щодо охорони земель відповідно до чинних нормативно-правових актів.

Завдання вивчення дисципліни

Теоретична та практична підготовка, полягає у застосуванні майбутніми фахівцями у своїй подальшій виробничій діяльності набутих загально-теоретичних і методичних основ ведення агрохімічного аналізу ґрунтів, проведення еколого-агрохімічної паспортизації ґрунтів і земель, прогнозувати наслідки деградації земельних ділянок з метою запобігання або усунення дії негативних процесів.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральною, загальними та спеціальними (фаховими) компетентностями, зокрема:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері агрономії під час здійснення професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК4. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК6. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК2. Здатність аналізувати та оцінювати сучасні проблеми перспективи розвитку та науково-технічну політику в сфері агрономії.

СК5. Здатність розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах на основі спеціалізованих концептуальних знань, що включають сучасні наукові здобутки у сфері агрономії.

СК6. Здатність презентувати результати професійної та наукової діяльності фахівцям і нефахівцям.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Дисципліна забезпечує програмні результати навчання (РН):

РН1. Використовувати методологію наукових досліджень, спеціальні методи та інструменти для експериментальних досліджень, сучасні методи обробки даних для розв'язання складних задач агрономії.

РН2. Інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання складних теоретичних та практичних задач і проблем агрономії.

РН4. Здійснювати пошук необхідної інформації та оцінювати її в науково-технічній літературі, аналізувати, обробляти та оцінювати цю інформацію.

РН8. Управляти робочими процесами, які є складними, непередбачувальними, приймати ефективні рішення, оцінювати та порівнювати альтернативи, аналізуючи ризики.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів вищої освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

План вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1.	Інженерно-технологічна регламентація охорони земель як основа сталого землекористування.	2	2	12
2.	Концепція екологічного нормування допустимого антропогенного навантаження на ґрунтовий покрив.	2	2	12
3.	Екологізація управління в галузі охорони земель.	2	2	12
4.	Екологічне нормування допустимого антропогенного навантаження на земельні ресурси	2	2	12
5.	Регламентація охорони земель при здійсненні господарської діяльності.	2	2	12
6.	Адаптивно-ландшафтно екологічні системи землеробства	2	2	12
7.	Екологізація землеробства в Україні	2	2	9
8	Технічна регламентація у галузі охорони земель.	2	-	9
Разом:		16	14	90

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача ВНАУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не

вносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, вноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Види самостійної роботи

№ п/п	Вид самостійної роботи	Години	Термін виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання лекційного матеріалу за темами	30	Щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка до практичних занять	15	Щотижнево	Усне та письмове
3	Підготовка до контрольних робіт, усного та тестового опитування	30	2 рази в семестр	Усне, тестове та письмове опитування
4	Індивідуальні творчі завдання (виступ для дискусії)	15	Під час проведення практичних робіт протягом семестру)	Виступ з інформацією (презентація, реферат, відео і т.п.)
Разом		90		-

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Балюк С. А., Ромащенко М. І. Концепція екологічного нормування допустимого антропогенного навантаження на ґрунтовий покрив. Київ: Аграрна наука, 2004. 34 с.
2. Барвінський А. В., Тихоненко Р. В. Інженерно-технологічна регламентація охорони земель: навчальний посібник. К. Компрінт, 2017. 766 с.
3. Войтків П. С. Технології захисту та відновлення ґрунтів : методичні вказівки для самостійної роботи студентів. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2020. 50 с.
4. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 року. Офіційний вісник України. 2001. №46. С. 238.
5. Ткачук О. П., Шкатула Ю. М., Тітаренко О. М. Сільськогосподарська екологія: навч. посібник. Вінниця. ВНАУ. 2020. 542 с.
6. Цицюра Я. Г., Броннікова Л. Ф., Пелех Л. В. Ґрунтовий покрив Вінниччини: генезис, склад, властивості та напрями ефективного використання. Монографія. Вінниця. Нілан-ЛТД. 2017. 52 с.
7. Цицюра Я. Г., Шкатула Ю. М., Забарна Т. А., Пелех Л. В. Інноваційні підходи до фіторе mediaції та фіторекультивуації у сучасних системах землеробства: монографія. Вінниця: ТОВ «Друк». 2022. 1200 с.

Додаткова література

1. Данкевич В. Є. Розвиток земельних відносин в умовах глобалізації : монографія. Житомир. 2017. 392 с.
2. Фурдичко О. І., Дробот О. І., Дем'янюк О. С. Екологія агросфери: підручник. Київ: ДІА, 2022. 336 с.
3. Земельні відносини в Україні. Законодавчі акти і нормативні документи. К. Урожай. 1998. 215 с.
4. Патика В. П., Макаренко Н. А., Моклячук Л. І., Серета Л. П., Шкатула Ю. М. Агроекологічна оцінка мінеральних добрив та пестицидів. Монографія. К. 2005. 300 с.
5. Кривов В. М. Охорона та використання земель: навч. посібн. К. 2012. 295 с.
6. Лико Д. В., Лико С. М., Долженчук В. І., та ін. Охорона і раціональне використання земельних ресурсів : навчально методичний. Херсон. ОЛДІ-ПЛЮС. 2016. 664 с.
7. Новаковська І. О., Іщенко Н. Ф., Стецюк М. П. Еколого-економічні засади землекористування автомобільного транспорту та дорожнього господарства : монографія. К.: НАУ, 2020, 232 с.
8. Новаковська І. О., Скрипник Л. Р. Еколого-безпечне використання земель авіаційного транспорту: монографія. К.: НАУ, 2020, 212
9. Попов А. С. Управління земельними ресурсами : навч. посіб. Миколаївський національний аграрний університет. Миколаїв : МНАУ, 2022. 124 с.
10. Третяк А. М. Управління земельними ресурсами та землекористуванням: базові засади теорії, інституціалізації, практики: монографія. Біла Церква: «ТОВ «Білоцерківдрук», 2021. 227 с.

Інформаційні ресурси

1. Земельні ресурси: охорона та раціональне використання <https://osvita.ua/vnz/reports/ecology/21092/>
2. Використання та охорона земель в Україні <http://library.kr.ua/orhus/zem.html>
3. Структура земельного фонду України <https://land.gov.ua/info/struktura-zemelnoho-fondu-ukrainy-tadynamika-ioho-zmin/>
4. Критерії якості земель http://minagro.gov.ua/system/files_0.docx
5. Моніторинг земельних відносин в Україні <https://land.gov.ua/wp-content/uploads/2018/10/monitoring.pdf>
6. Про порядок консервації земель <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0117-03>
7. Організація використання земельних ресурсів <http://agroua.net/economics/documents/category127/doc-220/>
8. Про затвердження Положення про технічний паспорт земельної ділянки <https://ips.ligazakon.net/document/view/REG3530>
9. Концепція обігу земель сільськогосподарського призначення <https://agropolit.com/blog/288-kontseptsiyi-obig-zemel-silskogospodarskogo-priznachennya-klyuchovi-polojennya-dokumentu>
10. Положення про моніторинг земель <https://zakon.rada.gov.ua/go/661-93>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та активності здобувачів вищої освіти до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

№ п/п	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
2	Участь у роботі на практичних заняттях	5
3	Виконання самостійної роботи	10
4	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентацій, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	10
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
5	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
6	Участь у роботі на практичних заняттях	5
7	Виконання самостійної роботи	10
8	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	10

	Всього за атестацію 2	30
9	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
10	Підсумкове тестування	30
11	Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав менше 35 балів, то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни